

Tõnis Saar

Justiitsministeerium

Meie 22.02.2021 nr 8-2/20-0154/21361

info@just.ee

VÄLJAVÕTE

Menetluse lõpetamine

Austatud Tõnis Saar

Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi RIA) algatas 31.08.2020.a. saadetud järelepärimisega nr 8-2/20-0154/201191 Justiitsministeeriumi kui E-Toimiku, Kinnistusraamatu, Äriregistri ja Riigi Teataja vastutava töötaja suhtes haldusjärelevalve menetluse eesmärgiga kontrollida infosüsteemide turvameetmete rakendamise (AvTS § 43⁹ lõike 1 punkti 4 alusel kehtestatud määruse „Infosüsteemide turvameetmete süsteem“) nõuete kohast täitmist nimetatud andmekogude pidamisel.

Andmekogude pidamiseks on Vabariigi Valitsus vastavalt AvTS § 43⁹ lg 1 p 4 kehtestanud määrusega kindlustava süsteemina infosüsteemide turvameetmete süsteemi (Vabariigi Valitsuse 20.12.2007 määrus nr 252 „Infosüsteemide turvameetmete süsteem“), mille kasutamine on kohustuslik kõigi riigi ja kohaliku omavalitsuse andmekogude pidamisel (AvTS § 43⁹ lg 3).

–Algatatud haldusjärelevalve menetluse skoobiks oli infosüsteemide kolmeastmelise etalonturbe süsteemi (ISKE) rakendamine E-Toimikule, Kinnistusraamatule, Äriregistrile ja Riigi Teatajale.

Vastavalt vabariigi valitsuse seaduse (edaspidi VVS) § 75² lõike 1 punktile 1 paluti algatamise kirjaga Justiitsministeeriumil esitada RIAle E-Toimiku, Kinnistusraamatu, Äriregistri ja Riigi Teataja andmekogudega seonduv dokumentatsioon, mis käsitleb infosüsteemide turvameetmete rakendamise nõuete täitmist. Vastavasisuline dokumentatsioon esitati RIAle 14.09.2020.a.

Järelevalvemenetluse käigus analüüsiti esmalt esitatud dokumente. Seejärel viidi 09.11.2020.a. virtuaalselt läbi kohtumine, mille käigus küsiti Justiitsministeeriumi ning Registrate ja

andmekogu kasutusele võtmist, teenuste ja andmete haldamist. Andmekogu vastutav töötleja vastutab andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest.

Justiitsministeeriumi kui andmekogu vastutava töötleja ülesanded on välja toodud E-Toimiku süsteemi asutamise ja e-toimiku süsteemi pidamise põhimääruse §-s 5 ning sama määruse § 20 toob välja, et järelevalvet e-toimiku pidamise üle teostab vastutav töötleja.

Riigi Teataja seaduse (RTS) § 8 lg 1 kohaselt on Justiitsministeerium Riigi Teataja väljaandja ning § 13 lg 1 kohaselt võrguväljaande ja andmekogu Ametlikud Teadaanded väljaandja. RTS § 13 lg 4 alusel kehtestatud Ametlike Teadaannete põhimääruse kohaselt on Justiitsministeerium andmekogu väljaandja ja vastutav töötleja ning volitatud töötlejaks on Registrate ja Infosüsteemide Keskus. Põhimääruse § 18 lg 1 kohaselt teostavad järelevalvet andmekogu pidamise üle väljaandja ja avaliku teabe seaduse § 53¹ lõikes 1 nimetatud asutus. Andmekaitse järelevalvet andmekogu pidamise seaduslikkuse üle teostab Andmekaitse Inspektsioon.

Kinnistusraamatuseaduse (KRS) § 2 kohaselt on kinnistusraamatu vastutav töötleja Justiitsministeerium ja volitatud töötlejad Tartu Maakohtu kinnistusosakond ning Registrate ja Infosüsteemide Keskus. Kinnistusraamatule ja selle pidamisele kohaldatakse avaliku teabe seaduses andmekogude kohta sätestatud KRS toodud erisustega.

Äriseadustiku (ÄS) § 22¹ kohaselt on Äriregistri vastutav töötleja Justiitsministeerium ja volitatud töötlejad on Tartu Maakohtu registriosakond ning Registrate ja Infosüsteemide Keskus. Äriregistrile ja selle pidamisele kohaldatakse avaliku teabe seaduses andmekogude kohta sätestatud ÄS-s toodud erisustega.

Järelevalve teostajat Kinnistusraamatu ja Äriregistri puhul eraldi välja toodud ei ole. Andmekogude pidamisel lähtutakse avaliku teabe seaduses andmekogude kohta sätestatust ning sellest lähtuvalt korraldab Justiitsministeerium kui andmekogude vastutav töötleja andmekogu kasutusele võtmist, teenuste ja andmete haldamist ning vastutab andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest.

Volitatud töötlejad on kohustatud täitma vastutava töötleja juhiseid andmete töötlemisel ja andmekogude majutamisel ning tagama andmekogude turvalisuse. Seega on Justiitsministeeriumil vastutava töötlejana vajalik kontrollida andmekogude volitatud töötlejatele seatud kohustuste täitmist.

Haldusjärelevalve menetluse skoobiks oli infosüsteemide kolmeastmelise etalonturbe süsteemi (ISKE) rakendamine E-Toimikule, Kinnistusraamatule, Äriregistrile ja Riigi Teatajale.

Lähtuvalt esitatud dokumentatsioonile, läbiviidud kohtumisel saadud seletustele ja vastavalt haldusmenetluse seaduse § 43 lõikele 4 punktile 1 lõpetab Riigi Infosüsteemi Amet Justiitsministeeriumi suhtes algatatud järelevalvemenetluse. Järelevalvetoimingute tulemusena jõuti järeldusele, et Justiitsministeerium vastutava töötajana on rakendanud kontrollitud andmekogude pidamisel infosüsteemide kolmeastmelise etalonturbe süsteemi, loonud infoturbeorganisatsiooni, koostanud vajaliku dokumentatsiooni ning tegeleb asjakohaste infotehnoloogiliste turvameetmete rakendamisega ulatuses, mis loob eeldused infoturbeteadlikuks teenuseosutamiseks. Riigi Infosüsteemi Ameti hinnangul võib vaatluse all olnud määrusest tulenevat nõuet infosüsteemide kolmeastmelise etalonturbe süsteemi (ISKE) rakendamisel lugeda piisavaks.

Soovitame jätkata senist praktikat turvameetmete alalise rakendamise osas, rakendada käesolevas dokumendis välja toodud soovitused, hoida ajakohasena infoturvet käsitlev dokumentatsioon ning toetada läbi koolituste Justiitsministeeriumi ning haldusala teenistujate infoturbeteadlikkust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

XXXXXX XXXXXX

Ekspert

Peadirektori volitusel